

Uchwała Nr L/267/18
Rady Gminy Wąpielsk
z dnia 28 lutego 2018 roku

w sprawie uchwalenia
„Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 z późn. zm.) oraz rozdział VII ust. 1 pkt 1.4. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492)

Rada Gminy w Wąpielsku uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje „Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wąpielsk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
Tomasz Czajkowski
Tomasz Czajkowski

Tomasz Czajkowski
Przewodniczący Rady Gminy Wąpielsk

Załącznik
do Uchwały Nr L/267/18
Rady Gminy Wąpielsk
z dnia 28 lutego 2018 r.

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

na lata 2018-2020

VI PODSUMOWANIE

Pozyskane dane wskazują na występowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego wśród mieszkańców gminy Wąpielsk.

Występują duże potrzeby mieszkańców gminy w dziedzinie ochrony zdrowia psychicznego. Największym problemem jest ograniczona dostępność do specjalistów psychiatrów i psychologów w najbliższych placówkach realizujących umowy z NFZ w tym zakresie.

W przypadku świadczeń ambulatoryjnych w interwencjach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu i życiu, ważne jest, aby pomoc była dostępna w możliwie krótkim czasie. Usługi winny być świadczone blisko miejsca zamieszkania, tak aby nie utrudniać funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób potrzebujących pomocy.

W związku z powyższym władze samorządowe i powiatowe, jak również służba zdrowia, powinny podjąć wszelkie działania zmierzające do zwiększenia dostępności lokalnej społeczności do bezpłatnego leczenia psychiatrycznego.

Negatywne zjawiska zdiagnozowane wśród mieszkańców gminy utrudniają im readaptację społeczną, zawodową i wymagają podjęcia wobec tych osób działań profilaktycznych i wspierających, aby w pierwszej kolejności zmienić ich bierną postawę na aktywną i uświadomić zagrożenia wynikające z dalszego pozostawania w stagnacji (bez pracy i bez dochodu). Powyższe okoliczności uzasadniają potrzebę podjęcia działań wspierających i profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, jednocześnie przeciwdziałając procesowi wykluczenia społecznego mieszkańców naszej gminy.

Z powyższego wynika, że bardzo pożądanymi działaniami w powyższym zakresie jest profilaktyka i promocja zdrowia.

Gminy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 oparty jest na zasadzie integracji działań na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.

Przewodniczący
Rady Gminy
[Podpis]
Andrzej Czajkowski

2017/2018 pobiera naukę 334 dzieci, w tym 18 dzieci legitymujących się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2017 r.

W Gimnazjum Gminnym w roku szkolnym 2015/2016 pobierało naukę 119 osób, w tym 3 osoby legitymujące się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2015 r., w roku szkolnym 2016/2017 pobierało naukę 117 osób, w tym 5 osób legitymujących się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2016 r., w roku szkolnym 2017/2018 pobiera naukę 74 osoby, w tym 5 osób legitymujących się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2017 r.

Placówki oświatowe realizują działania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w obszarach bezpieczeństwa przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy i reagowania na otaczające nas zło, relacji w grupie i zdrowego stylu życia oraz tolerancji i integracji z osobami niepełnosprawnymi. Organizują również spotkania na temat radzenia sobie z problemami wychowawczymi występującymi na terenie szkoły oraz domu, problemami w relacjach rodzic-dziecko oraz rodzic-nauczyciel i dziecko-nauczyciel, pomocy dziecku z problemami agresji, wagarów, wycofania, nieśmiałości, przezwyciężenia lęku separacyjnego.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rypinie w okresie od stycznia 2015 r. do kwietnia 2017 r. wydał 23 orzeczenia dla mieszkańców gminy Wąpielsk, dotyczące niepełnosprawności w zakresie zdrowia psychicznego oznaczonych kodami: 02-P choroby psychiczne, 01-U upośledzenie psychiczne, 12-C całkowite zaburzenia rozwojowe. Niepełnosprawność orzeczono w przypadku 4 dzieci (0-16 lat) oraz 19 osób w przedziale wiekowym - powyżej 16 lat do 60 lat i więcej, ze względu na płeć dotyczyła ona 11 kobiet i 12 mężczyzn.

Podane dane nie odwzorowują liczby osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, gdyż nie uwzględniają one osób, które uzyskały orzeczenie przed rokiem 2015 i jest ważne do dziś.

Do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w:

2016 roku – wpłynął 1 wniosek o objęcie leczeniem odwykowym, 47 osób uczestniczyło w spotkaniach wspierających GKRPA, 2 osoby brały udział w terapii stacjonarnej

2017 roku – wpłynęły 4 wnioski o objęcie leczeniem odwykowym, 52 osoby wzięły udział w spotkaniach wspierających GKRPA, 4 osoby skorzystały z terapii stacjonarnej

3. Dane statystyczne w zakresie zdrowia psychicznego mieszkańców gminy Wąpielsk

W diagnozie zdrowia psychicznego dla gminy Wąpielsk oparto się na danych zgromadzonych samodzielnie oraz informacjach statystycznych ogólnodostępnych. Informacje te należałoby nazwać zbiorem danych na temat liczby osób chorych objętych różnego rodzaju formami leczenia, wobec których gmina lub inne jednostki już prowadzą działania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku w latach 2015-2017 podejmował następujące działania w kierunku ochrony zdrowia psychicznego:

1. Zapewniał pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w 2015 r. dla 1 osoby (186 świadczeń), w 2016 r. dla 1 osoby (210 świadczeń), w 2017 r. dla 1 osoby (78 świadczeń).
2. Pokrywał część odpłatności za pobyt w latach 2015-2017 jednej osoby z zaburzeniami psychicznymi w Domu Pomocy Społecznej w Kamińsku.
3. Udzielał pomocy rzeczowej w formie bezpłatnych posiłków z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Udzielał pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych.
5. Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielali osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji o przysługujących im formach pomocy, współpracowali z innymi instytucjami w celu udzielenia tym osobom kompleksowego wsparcia.

Zespół Interdyscyplinarny przy Urzędzie Gminy dla ofiar przemocy domowej udziela informacji, osobom dotkniętym przemocą psychiczną i fizyczną, dotyczących danych kontaktowych psychiatrów lub psychologów pełniących dyżury w przychodniach specjalistycznych oraz możliwości skorzystania z porad prawnych.

W poszczególnych latach założono następującą liczbę niebieskich kart z powodu przemocy i problemów alkoholowych w rodzinach: 2015 – 2 karty, 2016 – 7 kart, 2017 – 14 kart.

Na terenie Gminy Wąpielsk funkcjonują następujące placówki oświatowe:

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Radzikach Dużych
2. Szkoły Podstawowe w Długiem, Wąpielsku i Półwiesku Małym
3. Gimnazjum Gminne w Radzikach Dużych

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym i Szkołach Podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Wąpielsk w roku szkolnym 2015/2016 pobierało naukę 358 dzieci, w tym 27 dzieci legitymujących się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2015 r., w roku szkolnym 2016/2017 pobierało naukę 334 dzieci, w tym 18 dzieci legitymujących się orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydanymi w 2016 r., w roku szkolnym

Rok	Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej				
	Bezrobocie	Długotrwała lub ciężka choroba	Niepelnosprawność	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Alkoholizm
2015	152 rodziny	88 rodzin	50 rodzin	35 rodzin	8 rodzin
2016	152 rodziny	86 rodzin	54 rodziny	25 rodzin	5 rodzin
2017	136 rodzin	80 rodzin	57 rodzin	16 rodzin	3 rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami zdrowia psychicznego świadczy pomoc w formie:

1. Zapewnienie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dzieci i osób dorosłych.
2. Pokrywanie częściowej odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w Domu Pomocy Społecznej.
3. Pomoc rzeczowa w formie bezpłatnych posiłków z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Udzielanie pomocy finansowej w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowych.
5. Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielają osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji o przysługujących im formach pomocy, współpracują z innymi instytucjami w celu udzielenia tym osobom kompleksowego wsparcia, informują o możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, motywują osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków do podjęcia leczenia odwykowego i udziału w systematycznej terapii.

Tutejszy GOPS podejmuje ponadto działania w kierunku przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej. W ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny przy Urzędzie Gminy dla ofiar przemocy domowej**, którego celem jest zwiększenie: skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej, rozszerzenie bazy pomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej.

2. Zasoby gminy Wąpielsk – instytucje działające na rzecz zdrowia psychicznego

Na terenie gminy Wąpielsk działają instytucje o zasięgu gminnym.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminny Ośrodek Zdrowia w Wąpielsku, w zakresie realizacji podstawowej opieki zdrowotnej wykrywa, bada i leczy pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, a w razie potrzeby kieruje ich do poradni i szpitali specjalistycznych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku zajmują się osobami, które chcą zgłosić problem alkoholowy i uzyskać pomoc. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku przyjmuje wnioski o leczeniu osób uzależnionych od alkoholu, które posiadają miejsce zamieszkania lub pobytu na terenie gminy Wąpielsk. Najlepiej, gdy osobą zgłaszającą problem jest członek najbliższej rodziny, który dobrze zna skalę problemu i wie, jak naprawdę wygląda sytuacja rodzinna. Ponadto, wniosek o leczenie mogą do Komisji złożyć inne instytucje, takie jak GOPS, Policja itp. Również sama osoba uzależniona z własnej inicjatywy może przyjść do GKRPA po pomoc i poradę w sprawie podjęcia leczenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na leczenie na podstawie wyroku Sądu można skierować osoby, które w związku ze swoją chorobą alkoholową powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, uchylają się od pracy.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku**. Kluczowym problemem z punktu widzenia zadań GOPS przewidzianym do realizacji w ramach programu jest przeciwdziałanie pogłębiającemu się zjawisku wykluczenia społecznego osób objętych świadczeniami pomocy społecznej z zaburzeniami zdrowia psychicznego.

W 2015 r. ze wsparcia GOPS skorzystało 228 rodzin, w tym 753 osoby, w 2016 r. pomoc społeczna w różnych formach skierowana została do 227 rodzin, w tym do 745 osób, a w 2017 r. do 228 rodzin, 737 osób.

Wachlarz okoliczności, stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Poniższa tabela przedstawia najczęstsze powody zwracania się o świadczenia z pomocy społecznej.

V DIAGNOZA ZDROWIA PSYCHICZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY WĄPIELSK

1. Ogólna charakterystyka gminy Wąpielsk

Gmina Wąpielsk jest gminą wiejską. Obszar gminy znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie rypińskim. Ogólna powierzchnia obszaru gminy wynosi 9378 ha i składa się z 16 sołectw. Liczba mieszkańców wynosi 4070 osób.

Na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe, ukierunkowane na prawidłowy i wszechstronny rozwój dzieci, młodzieży i rodziny – podstawowej komórki społeczeństwa. Należą do nich szkoły podstawowe, zespół szkolno-przedszkolny, gimnazjum.

Na terenie gminy Wąpielsk znajdują się również Gminna Biblioteka Publiczna, obiekty sportowe tj. hala sportowa, boiska przy placówkach oświatowych, ORLIK.

Analiza sytuacji życiowej mieszkańców gminy Wąpielsk wykazała, że borykają się oni najczęściej z takimi problemami jak: bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm, co może powodować między innymi uzależnienie od wsparcia instytucji pomocowych oraz pojawienie się barier natury psychologicznej zwłaszcza niskiego poczucia własnej wartości, braku motywacji do działania, lęku przed podejmowaniem nowych aktywności.

Negatywne zjawiska zdiagnozowane w tych rodzinach utrudniają im readaptację społeczną, zawodową i wymagają podjęcia wobec tych osób działań profilaktycznych i wspierających, aby w pierwszej kolejności zmienić ich bierną postawę na aktywną i uświadomić im zagrożenia wynikające z dalszego pozostawania w stagnacji (bez pracy i bez dochodu) oraz wsparcia z zewnątrz, gdyż mogą one prowadzić do powstania u tych osób zespołu wyuczonej bezradności, popadania w uzależnienia od środków psychoaktywnych, izolację społeczną, depresję, a w końcowym efekcie zaburzenia zdrowia psychicznego i funkcjonowanie na marginesie życia społecznego.

Należałoby również podnieść świadomość społeczną na temat:

- zagrożeń stwarzanych przez media cyfrowe i technologie informacyjno-komunikacyjne,
- zagrożeń społecznych, wychowawczych, zdrowotnych, moralnych mających miejsce w cyberprzestrzeni.

Powyższe okoliczności uzasadniają potrzebę podjęcia działań wspierających i profilaktycznych z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, jednocześnie przeciwdziałających procesowi wykluczenia społecznego mieszkańców gminy.

w stanach kryzysu psychicznego	zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej		
	2. Realizacja działań nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców oraz poprawę w zakresie pełnienia ról społecznych	Placówki oświatowe, GOPS	2018-2020
Cel główny: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym			
1. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	1. Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąpielsku ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzem rodzinnym	GOPS	2017-2020
	2. Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	GOPS	2018-2020
	3. Zapewnienie niezbędnych potrzeb bytowych, pomoc finansowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi	GOPS	2018-2020
	4. Upowszechnianie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej	Wszyscy realizatorzy Programu	2018-2020
	5. Realizacja i koordynowanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego	Zespół powołany przez Wójta Gminy	2018-2020

IV CELE PROGRAMU I PLANOWANE DZIAŁANIA

<i>Cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym</i>			
Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy	Okres realizacji
1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.	1. Podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat zdrowia psychicznego poprzez kolportaż opracowanych materiałów informacyjno-edukacyjnych.	Wszyscy realizatorzy Programu	2018-2020
	2. Organizowanie zajęć i pogadek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego.	Placówki oświatowe we współpracy z placówką służby zdrowia	2018-2020
2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym	1. Wczesna identyfikacja zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży, kierowanie na badanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego.	Placówki oświatowe we współpracy z placówką służby zdrowia	2018-2020
	2. Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi	GOPS, placówka służby zdrowia, placówki Powiatu Rypińskiego działające na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.	2018-2020
3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi	1. Zapewnienie wsparcia umożliwiającego ludziom z zaburzeniami psychicznymi pełnego uczestnictwa we wszystkich aspektach życia społecznego	GOPS, GKRPA	2018-2020
	2. Realizacja programów skierowanych szczególnie do dzieci i młodzieży zaburzonych psychicznie	Placówki oświatowe	2018-2020
4. Organizacja systemu poradnictwa pomocy	1. Działania osłonowe pomocy społecznej	GOPS	2018-2020

3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
 4. Wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych stwarzających zagrożenie dla zdrowia psychicznego.
 5. Rozszerzenie katalogu usług pomocowych dla osób z zagrożeniami zdrowia psychicznego.
- Zintegrowanie działań poszczególnych instytucji działających na terenie gminy na rzecz ochrony zdrowia w szczególności zdrowia psychicznego.

Głównymi adresatami przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym są wszyscy mieszkańcy Gminy Wąpielsk, przy uwzględnieniu grup ryzyka oraz osób z diagnozą zaburzeń psychicznych. Grupy ryzyka obejmują dzieci i młodzież, osoby starsze, bezrobotnych, osoby niepełnosprawne, osoby doznające przemocy, osoby w różnego rodzaju kryzysach psychicznych wywołanych nagłą zmianą sytuacji życiowej tj. śmierć bliskiej osoby, wypadek, rozwód, utrata pracy, obniżenie nastroju.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 będzie realizowany przez instytucje i organizacje działające na terenie Gminy Wąpielsk.

Podmioty realizujące Program:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku,
- placówki oświatowe z terenu gminy Wąpielsk,
- Urząd Gminy w Wąpielsku,
- placówka służby zdrowia,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku,
- placówki Powiatu Rypińskiego działające na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

Źródła finansowania.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związanych z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu Gminy, ochrony zdrowia. Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Okres realizacji Programu obejmuje lata 2018-2020, realizacja Programu będzie miała charakter ciągły od momentu jego przyjęcia.

Monitorowanie realizacji Programu

Monitorowanie odbywać się będzie na podstawie osiąganych wskaźników, w oparciu o informacje uzyskiwane od realizatorów poszczególnych działań. Ewaluacja programu przeprowadzona będzie raz do roku, w pierwszym kwartale roku, za miniony rok kalendarzowy.

Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego.
2. Wzrost świadomości społecznej na temat istniejących zagrożeń zdrowia psychicznego.

III REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2018-2020

Skuteczność realizacji tak szerokiego Programu wymaga zapewnienia określonych warunków, w tym szczególnie:

1. Upowszechnienia celów i zadań programu.
2. Przygotowania odpowiednich materiałów informacyjnych, dostosowanych do potrzeb różnych grup ludności.
3. Opracowania szczegółowych programów i harmonogramu działań przez wszystkich uczestników realizacji Programu i zapewnienia odpowiednich środków finansowych w swoich budżetach przez jednostki odpowiedzialne za realizację zadań.
4. Nadania priorytetu problematyce ochrony zdrowia psychicznego i różnym przedsięwzięciom dotyczącym wdrożenia projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.
5. Zapewnienia odpowiednich środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i

Zadania priorytetowe dotyczące ochrony zdrowia psychicznego dla Gminy Wąpielsk to:

1. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Ochrona zdrowia psychicznego w placówkach oświatowych.

Celem głównym Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 w Gminie Wąpielsk jest ochrona zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Celami szczegółowymi są:

1. W zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym:
 - upowszechnienie wiedzy na temat ochrony zdrowia psychicznego,
 - kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
 - poczucie bezpieczeństwa w życiu społecznym i rodzinnym,
 - rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia zdrowia psychicznego.
2. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w życiu codziennym.

Podstawowym zadaniem tego Programu jest to, aby ochrona zdrowia psychicznego stała się czynnikiem integrującym wszystkie środowiska lokalne.

życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

II PODSTAWA PRAWNA

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 w Gminie Wąpielsk jest:

- **ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego** (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 z późn. zm.), zgodnie z którą ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane,
- **ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.), zgodnie z którą do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- **ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym** (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) określająca zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców z zakresu ochrony zdrowia,
- **ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych** (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 z późn. zm.), co oznacza zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej,
- **ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. z 2016 r. poz. 487), zgodnie z którą do jednostek samorządu terytorialnego należy prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- **ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.), zgodnie z którą wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
- **ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), zgodnie z którą do zadań gminy należy upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach,
- **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020** (Dz. U. poz. 1492), na podstawie którego jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do opracowania i realizacji samorządowych programów lub strategii ochrony zdrowia psychicznego, prowadzenia działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowania przekonań, postaw, zachowań i stylu

Zdrowie to również wartość na poziomie społecznym. Stanowi ono dobro publiczne, chronione w imię zasad solidaryzmu, współodpowiedzialności. Zapobieganie chorobom, w tym chorobom psychicznym jest celem zdrowia publicznego, które dotyczy całego społeczeństwa.

Zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, gdy jest mowa o osobach z zaburzeniami psychicznymi należy przez to rozumieć:

1. Osoby chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne).
2. Osoby upośledzone umysłowo, osoby wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

I WPROWADZENIE

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 w Gminie Wąpielsk oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego. Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną. Wyznaczone kierunki działań mają na celu podejmowanie kompleksowych i efektywnych form pomocy w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzi styl życia oraz co robi, aby swoje zdrowie zachować i chronić. Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo. W ochronie zdrowia psychicznego przywiązuje się ogromną wagę do jednostkowej odpowiedzialności za zdrowie człowieka. Dokonujemy w codziennym życiu wyborów, które zdrowiu szkodzą, bądź je wspomagają. Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania prawidłowego zdrowia psychicznego. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu wzajemnie na siebie oddziałują.

Zachowania zdrowotne przejawiają się w skutek np. wzorów rodzinnych, tradycji, mody, niewiedzy, przyzwyczajeń i stąd działania zawarte w Gminnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018-2020 zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

Zdrowie to także potencjał zdolności adaptacyjnych danego organizmu do wymogów otoczenia, do pełnienia ról społecznych, przystosowania się do zmian występujących w środowisku i umiejętności radzenia sobie z tymi zmianami. Ponadto jest ono środkiem umożliwiającym lepszą jakość życia i zasobem gwarantującym rozwój społeczeństwa.

Na utrzymanie zdrowia jednostki ma wpływ kilka aspektów:

- kondycja, aktywność fizyczna,
- właściwe, racjonalne odżywianie,
- odporność na stres,
- utrzymywanie czystości ciała i otoczenia,
- prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie,
- poddawanie się profilaktycznym badaniom medycznym.